

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 20.12.2011
KOM(2011) 925 v konečném znění

2011/0458 (COD)

Návrh

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o poskytnutí makrofinanční pomoci Kyrgyzské republice

{SEK(2011) 1619 v konečném znění}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

(1) Souvislosti návrhu

• Odůvodnění a cíle návrhu

V roce 2009 zasáhla Kyrgyzskou republiku celosvětová krize. Krátce poté se její ekonomické problémy zhoršily v důsledku všelidové revoluce, která v dubnu 2010 svrhla režim prezidenta Bakijeva kvůli obvinění z korupce a neuspokojivému stavu demokracie. V době bezvládní vypuklo v červnu 2010 násilí mezi etniky na jihu země, při kterém přišlo o život téměř 470 lidí a přibližně 300 000 lidí bylo vysídleno. I přes tyto tragické události zajistila nová prozatímní vláda schválení demokratických reforem v ústavním referendu, které se konalo dne 27. června 2010. Nová ústava posiluje zejména pravomoci parlamentu. Svobodné parlamentní volby se konaly v říjnu 2010 a ustavily první parlamentní demokracii v této oblasti. Volby vyústily ve vládu široké koalice. I když politická situace zůstává nestabilní, dne 30. října 2011 se konaly prezidentské volby a nově zvolený prezident se ujal úřadu 1. prosince 2011, přičemž vláda uskutečňuje plynulý proces demokratizace a reforem, který je v protikladu k politické situaci v sousedních zemích Střední Asie.

Na dárcovské konferenci v červenci 2010 přislíbilo mezinárodní společenství zemi pomoc, aby podpořilo úsilí prodemokratických kyrgyzských orgánů při zmírnění důsledků tragických událostí. EU patřila mezi nejvýznamnější dárce. V roce 2010 poskytl MMF pomoc Kyrgyzské republice v podobě tříměsíčního rychlého úvěru. V červnu 2011 MMF odsouhlasil s orgány Kyrgyzské republiky navazující opatření (navýšení úvěru) v hodnotě 106 milionů USD na podporu komplexního programu ekonomických změn a reforem na období od poloviny roku 2011 do poloviny roku 2014.

V roce 2010 prezident a ministr financí Kyrgyzské republiky formálně požádali o makrofinanční pomoc EU k doplnění podpory MMF.

V této souvislosti Komise posoudila makroekonomickou situaci a potřeby financování Kyrgyzské republiky. Hlavní závěry posouzení uvádějí, že po tragických politických událostech minulého roku a s nimi spojenými sociálními výdaji a výdaji na obnovu zůstaly na období 2011–12 významné potřeby vnějšího a rozpočtového financování. I když jsou tyto potřeby částečně pokryty mezinárodním společenstvím, další výrazné potřeby stále přetrvávají.

S cílem doplnit zdroje, které dal k dispozici MMF, navrhuje Komise poskytnout Kyrgyzské republice makrofinanční pomoc až do výše 30 milionů EUR, která bude vyplacena z poloviny ve formě úvěrů a z poloviny ve formě grantů. Prognóza uvádí, že v letech 2011 a 2012 zůstane schodek běžného účtu přibližně ve výši 8 % HDP a poté bude do roku 2014 postupně klesat na přibližně 5 % HDP. Na základě prognóz běžného účtu, přílivu soukromého kapitálu a státem poskytované finanční podpory (kromě operací rozpočtové podpory) odhaduje program MMF chybějící finanční prostředky ke krytí platební bilance ve výši 271 milionů USD na rok 2011 a ve výši 149 milionů USD na rok 2012. Po odečtení čistého financování od MMF a plateb operací rozpočtové podpory od Světové banky zůstávají chybějící finanční prostředky z vnějších zdrojů ve výši přibližně 330 milionů USD na období uvedených dvou let, což by mělo být pokryto dalšími dárce. Navržená operace makrofinanční pomoci

(30 milionů EUR) by odpovídala přibližně 12,4 % chybějících finančních prostředků z vnějších zdrojů na období 2011–12.

Poskytnutí makrofinanční pomoci Kyrgyzské republice současně s realizací opatření v podobě navýšeného úvěru MMF a spolu s poskytnutím finanční podpory dalšími vícestrannými dárci (Světová banka) a regionálními dárci (Asijská rozvojová banka a protikrizový fond Euroasijského hospodářského společenství), by bylo opodstatněné z těchto důvodů:

- pomáhá pokrýt odhadovaný chybějící rozdíl finančních prostředků v platební bilanci země,
- podporou přijetí příslušného rámce makroekonomických a strukturálních reforem může makrofinanční pomoc podpořit hospodářskou a politickou stabilitu a zvýšit účinnost zásahů prostřednictvím dalších nástrojů podpory EU,
- příspěvek k udržování hospodářské stability v zemi během tohoto kritického období pomáhá prodemokratickým orgánům zabránit opakování násilí mezi etniky, které by mělo negativní politické a ekonomické účinky přelévání na ostatní země v oblasti,
- politická a ekonomická podpora EU rodící se parlamentní demokracii Kyrgyzské republiky by byla politickým signálem silné podpory EU demokratickým reformám ve Střední Asii, který je v souladu s politikou EU vůči této oblasti, jež je uvedena ve strategii pro Střední Asii na léta 2007–2013, a prohlášeními vedoucích představitelů EU,
- tato podpora by rovněž byla v souladu s důrazem na posílení vazby mezi vnější pomocí EU a pokrokem v oblasti demokracie a lidských práv, která byla zdůrazněna nedávno v souvislosti s posledním přezkumu evropské politiky sousedství a ve společném sdělení o jižním sousedství v březnu 2011,
- zároveň by to byl signál pro ostatní země v této oblasti, že EU je připravena podpořit v době hospodářských potíží země jako Kyrgyzská republika, které se vydávají na zřetelnou cestu směrem k demokratizaci a politickým reformám.

Vzhledem k těmto důvodům a silné politické podpoře EU pro vznikající kyrgyzskou parlamentní demokracii se Komise domnívá, že politické a hospodářské předpoklady pro operaci makrofinanční pomoci v nevelkém objemu jsou splněny. I když Kyrgyzská republika leží mimo obvyklý zeměpisný rámec pro makrofinanční pomoc, genvalská kritéria uvádějí, že za výjimečných okolností je možné schválit operaci vně příslušné oblasti. Cílem makrofinanční pomoci EU by bylo přispět k pokrytí potřeb země v oblasti vnějšího financování, které byly identifikovány ve spolupráci s MMF v souvislosti s navýšením úvěru ze strany MMF.

Navrhovaná makrofinanční pomoc by podpořila program ekonomických reforem vlády, jak bylo dohodnuto s mezinárodním společenstvím dárců. Snížila by krátkodobou finanční nestabilitu, které ekonomika stále čelí, a zároveň by podpořila reformní opatření, jejichž cílem je dosažení udržitelnější platební bilance a stavu rozpočtu v krátkodobém horizontu. Pomoc by rovněž podpořila opatření politik na posílení správy veřejných financí (v návaznosti na opatření podporovaná probíhající operací EU pro rozpočtovou podporu odvětví), daňové reformy na podporu fiskální

udržitelosti, jakož i opatření k posílení bankovního systému.

Navrhovaná nová makrofinanční pomoc by byla mimořádná a časově omezená a byla by poskytnuta souběžně s navýšením úvěru ze strany MMF. Doplnila by pomoc od mezinárodních a dvoustranných dárců.

- **Obecné souvislosti**

Značné zpomalení růstu, které zaznamenala kyrgyzská ekonomika v roce 2009 (HDP klesl z průměrné výše 8,5 % v letech 2007–08 na 2,3 % v roce 2009), bylo důsledkem několika vnějších otřesů, včetně poklesu objemu převodů finančních prostředků migrujícími pracovníky, nižší poptávky po vývozu a snižujícího se objemu přímých a jiných zahraničních investic. V době, která předcházela dramatickým událostem roku 2010, se na rok 2010 očekával opětovný hospodářský růst ve výši 4,5–5,5 %. Avšak dubnová všelidová revoluce v roce 2010 a co více vystupňování etnického konfliktu v červnu vedlo k vážnému zhoršení ekonomického výhledu. Uzavření hranic, zejména s Kazachstánem, bránilo obchodu, přičemž bezpečnostní situace výrazně ovlivnila cestovní ruch a částečně narušila zemědělskou výrobu. Ve druhém čtvrtletí roku 2010 poklesla ekonomická aktivita o 10 %. Reálný HDP se za celý rok snížil o 1,4 %. V první polovině roku 2011 HDP opětovně vzrostl o 5,5 %, protože odvětví zemědělství a těžební odvětví se zotavily a finanční převody narostly.

Schodek veřejných financí se zvýšil z 3,5 % HDP v roce 2009 na 6,5 % HDP v roce 2010, přičemž se zde odrazily rozpočtové náklady na protikrizová opatření a negativní dopad nižší ekonomické aktivity. Z důvodu nedostatku kapacit pro provádění projektů obnovy však byl skutečný schodek podstatně nižší než schodek ve výši 12 % HDP, který předpokládal MMF. Část nerealizovaných výdajů v roce 2010 byla převedena do roku 2011, čímž přispívá ke zvýšení plánovaného schodku rozpočtu na 7,6 % HDP. Projekty v oblasti energetiky financované zvýhodněnými úvěry poskytnutými sousedními zeměmi by mohly schodek rozpočtu na rok 2011 navýšit o dalších 0,7 procentního bodu HDP. Nárůst schodku také odráží rozhodnutí vlády zachovat zvýšení důchodů stanovené předchozí vládou a zvýšení mezd učitelů a zaměstnanců ve zdravotnictví, aby jejich příjem převyšil životní minimum. MMF se domnívá, že dočasné zhoršení rozpočtové situace v roce 2011 přispívá k podpoře hospodářského oživení a z politického hlediska je pochopitelné. Program MMF zároveň předpokládá po zbývající dobu trvání programu značné úsilí o fiskální konsolidaci. V září 2011 se zástupci MMF předběžně dohodli s vládou na zpřísnění střednědobých fiskálních cílů v rámci programu navýšení úvěru s rozpočtovým schodkem (kromě projektů energetické infrastruktury), který bude postupně klesat z přibližně 8 % HDP v roce 2011 na 3,8 % HDP do roku 2014.

Skokový nárůst celosvětových cen potravin a energie vedl k prudkému zvýšení meziroční inflace z 0 % na konci roku 2009 na 22,7 % v červnu 2011. Zatímco ceny potravin a energií z velké části vysvětlují zrychlení inflace, existují také důkazy, že tlak na ceny se začal přelévat i na jiné produkty. Centrální banka od poloviny roku 2010 výrazně zpřísnila měnovou politiku. Jako součást svých zpřísněných opatření centrální banka navýšila prodej krátkodobých cenných papírů, zvedla požadavky na rezervy z 8 % na 9 % a zvýšila diskontní sazbu z 2,7 % v polovině roku 2010 na více než 13 % v září 2011. Tato opatření postupně začínají působit, protože v souladu s prognózou MMF se očekává, že celková inflace klesne z 17,5 % v srpnu 2011 až na 13 % do

konce roku 2011.

Kyrgyzská ekonomika je velmi otevřená a její zahraniční pozice je stále zranitelná v důsledku kolísavosti obchodních podmínek, což znamená nejisté financování velkého schodku běžného účtu. Problémy v oblasti platební bilance se objevily již v roce 2008 kvůli zvýšení cen dovážených komodit a poklesu vývozu elektřiny. Ceny dovážených komodit se opětovně zvýšily v roce 2010. Kromě toho v roce 2010 byly vývoz zemědělských produktů a služby, jako je cestovní ruch a tranzitní doprava, zasaženy uzavřením hranic sousedními zeměmi, které se obávaly o bezpečnost. Prognóza uvádí, že schodek běžného účtu dosáhne v roce 2011 a 2012 přibližně 8 % HDP. Vychází z předpokladu, že finanční prostředky externích dárců pokryjí (výše uvedený) zbývajících deficit vnějšího financování ve výši 330 milionů USD (který zůstává po poskytnutí finančních prostředků MMF a operací rozpočtové podpory Světové banky).

Nominální hodnota devizových rezerv dosáhla do září 2011 výše 1,9 miliardy USD, ale poměr krytí dovozu devizovými rezervami se snížil ze 4,9 měsíců v roce 2009 na odhadované 4 měsíce v polovině roku 2011, protože nominální hodnota dovozu rostla rychleji než devizové rezervy. I když se poměr krytí dovozu blíží odpovídající úrovni na základě obvyklých předpokladů, MMF odhaduje, že v případě neexistence státní podpory pro platební bilanci by rezervy klesly pod žádoucí úroveň. Kromě toho je platební bilance zahraničního obchodu i nadále velmi málo odolná vůči vnějším šokům, které souvisí s výkyvy mezinárodních cen komodit.

Centrální banka uplatňuje režim řízeného plovoucího směnného kurzu, který umožňuje upravit směnný kurz v případě významných tlaků nebo šoků s cílem udržet konkurenceschopný směnný kurz. V souvislosti s globální finanční krizí se směnný kurz ocitl pod značným tlakem v době mezi srpnem 2008 a srpnem 2009. Mezi zářím 2009 a červnem 2010 následovalo období relativní stability směnných kurzů. Od té doby měla národní měna tendenci mírně devalvovat. MMF odhaduje, že současná úroveň směnného kurzu je v souladu se základními veličinami.

V reakci na loňské politické události a jejich ekonomické důsledky uspořádalo mezinárodní společenství dne 27. července 2010 v Biškeku setkání dárců pro Kyrgyzskou republiku na vysoké úrovni. Na této konferenci se dárci zavázali do konce roku 2011 poskytnout mimořádnou podporu ve výši 1,1 miliardy USD. EU byla mezi nejvýznamnějšími dárci a přislíbila 117,9 milionu EUR na podporu řady kritických oblastí. Světová banka přislíbila 200 milionů USD, včetně dvou záchranných operací: 70 milionů USD na projekt naléhavé obnovy a operaci na podporu ekonomického oživení ve výši 30 milionů USD. Asijská rozvojová banka přislíbila 100 milionů USD ve formě operace rozpočtové podpory známé jako mimořádná pomoc pro oživení a obnovu. Kyrgyzská republika také požádala o podporu ve výši 106,7 milionu USD z protikrizového fondu Eurasijského hospodářského společenství (EurAsEC) (ve formě zvýhodněné půjčky). Avšak čerpání úvěru se opakovaně zpožďuje.

Rychlý úvěr MMF ve výši 22,2 milionu ZPČ byl vyčerpán v období září až prosinec 2010. Orgány splnily všechny cíle programu rychlého úvěru a vybudovaly si dobrou pozici pro návazný program. Avšak protože ujednání horní úvěrové tranše není plnohodnotné a je velmi krátkodobé povahy, rychlý úvěr nebyl pro Komisi postačující, aby v této fázi mohla zvážit předložení návrhu makrofinanční pomoci. V červnu 2011 se MMF s kyrgyzskými orgány dohodl na navýšení úvěru ve výši 66,6 milionu ZPČ (106 milionů USD) na podporu tříletého programu makroekonomických změn a

strukturálních reforem. Navýšený úvěr stanovil rámec pro střednědobé hospodářské politiky a reformy. Zástupci MMF dosáhli dohody s kyrgyzskými orgány o prvním přezkumu navýšeného úvěru v září 2011, který předpokládá ještě ambicióznější opatření k fiskální konsolidaci s ohledem na lepší výsledky v hospodářské a rozpočtové oblasti, než se očekávalo.

Kyrgyzská republika za podpory několika dárců (Evropské komise, Asijské rozvojové banky, Světové banky a OSN) připravila rozvojovou strategii země na léta 2012–14, kterou již vláda schválila. Rozvojová strategie země se zabývá širokou škálou oblastí politik od politiky týkající se soudů a makroekonomické politiky až po veřejný pořádek a reformu soudů a obchodní politiku a politiku životního prostředí.

- **Platné předpisy vztahující se na oblast návrhu**

Žádné

- **Soulad s ostatními politikami a cíli Unie**

Spolupráce EU s Kyrgyzskou republikou je založena na dohodě o partnerství a spolupráci, která vstoupila v platnost v roce 1999. EU poskytuje Kyrgyzské republice zacházení v rámci všeobecného systému preferencí.

Rada EU pro zahraniční věci ocenila ve svých závěrech o Kyrgyzské republice ze dne 26. července 2010 úsilí nové kyrgyzské vlády o ustavení demokratického institucionálního rámce a vyzvala Komisi, aby „pokračovala v poskytování pomoci kyrgyzským orgánům při provádění jejich reformního programu, a to včetně nových programů pomoci, a aby přispívala k udržitelnému hospodářskému a sociálnímu rozvoji země“. V říjnu 2010 vysoká představitelka a místopředsedkyně Komise Ashtonová ocenila poklidný průběh parlamentních voleb a znovu zdůraznila, že Unie je připravena Kyrgyzské republice pomáhat, včetně podpory hospodářského oživení.

V červenci 2010 na setkání dárců na vysoké úrovni přislíbila Evropská komise až 117,9 milionu EUR pomoci Kyrgyzské republice. Zdroje financování zahrnují nástroje k řešení krizí, jako jsou nástroj stability, humanitární pomoc a finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci, a alokaci prostředků v rámci řady tematických rozpočtových linií. Pomoc se zaměřuje zejména na rozvoj venkova a odvětví zemědělství, odvětví školství, sociální zabezpečení a právní reformy. EU má v úmyslu poskytnout Kyrgyzské republice rozpočtovou podporu pro odvětví v rámci finančního nástroje pro rozvojovou spolupráci v celkové výši 33 milionů EUR na období 2011–2013 na podporu reforem v oblasti sociální ochrany, vzdělávání a správy veřejných financí. Čerpání plateb v rámci těchto programů a projektů probíhá ve střednědobém období a je podmíněno prováděním dohodnutých opatření ze strany kyrgyzských orgánů. Makrofinanční pomoc by podporou přijetí odpovídajícího rámce makroekonomických a strukturálních reforem zvýšila účinnost výše uvedených opatření.

(2) Konzultace se zúčastněnými stranami a posouzení dopadů

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Makrofinanční pomoc je poskytována jako nedílná součást mezinárodní podpory programu hospodářské stabilizace a obnovy Kyrgyzské republiky. Při přípravě setkání dárců na vysoké úrovni útvary Komise úzce spolupracovaly s Mezinárodním měnovým fondem a Světovou bankou a konzultovaly provádění příslibeného balíčku s mnohostrannými a dvoustrannými dárci. Během přípravy tohoto návrhu makrofinanční pomoci konzultovaly útvary Komise Mezinárodní měnový fond. Před předložením svého návrhu makrofinanční pomoci Komise konzultovala členské státy EU v hospodářském a finančním výboru a pracovní skupině finančních poradců. Komise byla rovněž v pravidelném kontaktu s kyrgyzskou vládou.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Komise s pomocí externích odborníků provede operační vyhodnocení ověřující kvalitu a spolehlivost kyrgyzského oběhu veřejných financí a správních postupů.

- **Posouzení dopadů**

Makrofinanční pomoc spolu s programem ekonomických změn a reforem, který je s ní spojen, pomůže Kyrgyzské republice zmírnit krátkodobé potřeby financování a podpoří opatření politik zaměřená na posílení platební bilance a fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu a urychlení udržitelného růstu, jak bylo dohodnuto s MMF. Zejména přispěje ke zlepšení účinnosti a transparentnosti správy veřejných financí. Bylo provedeno hodnocení *ex ante*, které je součástí tohoto návrhu. Analyzuje makroekonomickou situaci, úkoly reformy, rizika a přidanou hodnotu EU v rámci této operace.

(3) Právní stránka návrhu

- **Shrnutí navrhovaných opatření**

Evropská unie poskytne Kyrgyzské republice makrofinanční pomoc v celkové výši 30 milionů EUR, z čehož polovina bude poskytnuta ve formě úvěrů a polovina ve formě grantů. Pomoc přispěje k pokrytí přetrvávajících potřeb vnějšího financování Kyrgyzské republiky v roce 2012, které Komise zjistila na základě odhadů Mezinárodního měnového fondu.

V roce 2012 má být pomoc čerpána ve dvou stejně vysokých splátkách, přičemž každá z nich bude sestávat z grantové a úvěrové části. Pomoc bude řídit Komise. Použijí se zvláštní ustanovení o předcházení podvodům a jiným nesrovnalostem v souladu s finančním nařízením. Očekává se, že čerpání první splátky proběhne v prvním čtvrtletí roku 2012. Druhá splátka, závislá na řadě opatření politik, by mohla být čerpána v druhém čtvrtletí roku 2012.

Čerpání bude záviset na úspěšných přezkumech programu podle finančního ujednání s MMF (navýšený úvěr), jak je u nástroje makrofinanční pomoci obvyklé. Kromě toho by se Komise a kyrgyzské orgány měly v memorandu o porozumění dohodnout na specifických opatřeních strukturálních reforem. Komise se zaměří na strukturální

reformy, jejichž cílem je zlepšení celkového makroekonomického řízení a podmínek pro udržitelný růst (tj. zaměří se na transparentnost a účinnost správy veřejných financí, daňové reformy a finanční stabilitu).

Rozhodnutí vyplácet polovinu navrhované pomoci ve formě grantů a druhou polovinu ve formě úvěrů je odůvodněno kyrgyzskou úrovní rozvoje (měřeno důchodem na obyvatele) a dluhovými ukazateli. Je rovněž v souladu se zacházením s Kyrgyzskou republikou ze strany Světové banky, Asijské rozvojové banky a MMF jako se zemí podle klasifikace Mezinárodního sdružení pro rozvoj (IDA), která má přístup k finančním nástrojům těchto institucí za vysoce liberálních podmínek.

- **Právní základ**

Právním základem tohoto návrhu je článek 209 SFEU, protože Kyrgyzská republika by měla být považována za rozvojovou zemi ve smyslu článku 208 Smlouvy o fungování EU. Podle Mezinárodního měnového fondu spadá Kyrgyzská republika do kategorie „rozvíjejících se a rozvojových ekonomik“, podle Světové banky je Kyrgyzská republika součástí skupiny „nízkopříjmových ekonomik“ a „zemí podle klasifikace Mezinárodního sdružení pro rozvoj“, Podle UN-OHRLS¹ spadá Kyrgyzská republika do kategorie „vnitrozemských rozvojových zemí“, podle výboru pro rozvojovou pomoc při OECD patří Kyrgyzská republika na seznam „dalších zemí s nízkými příjmy“.

- **Zásada subsidiarity**

Návrh spadá do sdílené pravomoci EU. Zásada subsidiarity se použije s ohledem na skutečnost, že cílů obnovení krátkodobé makroekonomické stability v Kyrgyzské republice nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států a může jich být lépe dosaženo na úrovni Evropské unie. Hlavními důvody jsou rozpočtová omezení na vnitrostátní úrovni a potřeba silné koordinace dárců, aby se maximalizoval rozsah a účinnost podpory.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality: omezuje se na minimum nutné k dosažení cílů krátkodobé makroekonomické stability a nepřekračuje rámec toho, co je pro tento účel nezbytné.

Jak Komise stanovila na základě odhadů MMF v souvislosti s dohodou o ujednání navýšeného úvěru, odpovídá částka podpory 12,4 % přetrvávajícího deficitu financování na období 2011–2012. To je v souladu s běžnými pravidly pro sdílení nákladů pro operace makrofinanční pomoci. Vzhledem k pomoci přislíbené Kyrgyzské republice jinými dvoustrannými a mnohostrannými dárci a věřiteli se má za to, že se pro EU jedná o přiměřenou úroveň sdílení nákladů.

¹ Úřad vysokého zástupce OSN pro nejméně rozvinuté země, vnitrozemské rozvojové země a malé ostrovní rozvojové státy.

- **Volba nástrojů**

Jiné nástroje by nebyly přiměřené, neboť vzhledem k tomu, že neexistuje rámcové nařízení o nástroji makrofinanční pomoci, jsou rozhodnutí ad hoc Evropského parlamentu a Rady podle článku 209 a 212 Smlouvy o fungování Evropské unie vhodnými právními nástroji pro poskytnutí této pomoci.

K dosažení těchto makroekonomických cílů by nebylo vhodné nebo dostačující projektové financování nebo technická pomoc. Klíčovou přidanou hodnotou makrofinanční pomoci ve srovnání s ostatními nástroji EU by bylo zmírnění vnějšího finančního tlaku a pomoc při vytváření stabilního makroekonomického rámce, včetně podpory udržitelné platební bilance a stavu rozpočtu, jakož i vhodného rámce pro strukturální reformy. Makrofinanční pomoc může v důsledku skutečnosti, že pomůže vytvořit vhodný celkový rámec pro makroekonomickou a strukturální politiku, zvýšit účinnost opatření financovaných v Kyrgyzské republice v rámci jiných, úžeji zaměřených finančních nástrojů EU.

(4) Rozpočtové důsledky

Grantová část pomoci (15 milionů EUR) by byla financována z prostředků na závazky na rok 2012 v rozpočtové linii 01 03 02 (makroekonomická pomoc) s tím, že k čerpání dojde v roce 2012.

V souladu s nařízením o záručním fondu² se očekává, že k poskytnutí prostředků pro záruční fond dojde v roce 2014, a to v hodnotě nejvýše 1,35 milionů EUR. To odpovídá 9 % úvěru ve výši 15 milionů EUR, který má být podle předpokladu čerpán v roce 2012.

(5) Další informace

- **Přezkum / revize / ustanovení o skončení platnosti**

Návrh obsahuje ustanovení o skončení platnosti. Navrhovaná makrofinanční pomoc by byla k dispozici po dobu dvou let počínaje prvním dnem po vstupu memoranda o porozumění v platnost.

² Článek 5 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 ze dne 25. května 2009, kterým se zřizuje Záruční fond pro vnější vztahy (kodifikované znění). Prostředky jsou vyčleněny v položce „Poskytování prostředků pro záruční fond“ (rozpočtová linie 01 04 01 14).

Návrh

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o poskytnutí makrofinanční pomoci Kyrgyzské republice

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 209 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise³,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem⁴,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Spolupráce s EU je založena na dohodě o partnerství a spolupráci, která vstoupila v platnost v roce 1999. EU poskytuje Kyrgyzské republice zacházení v rámci všeobecného systému preferencí.
- (2) V roce 2009 zasáhla kyrgyzskou ekonomiku mezinárodní finanční krize a v červnu 2010 etnické násilí, což narušilo hospodářské činnosti, vedlo k podstatným veřejným výdajům v oblasti potřeb na obnovu a sociální pomoc a vyústilo ve významné chybějící prostředky vnějšího a rozpočtového financování.
- (3) Na schůzce dárců na vysoké úrovni, která se konala v červenci 2010, přislíbilo mezinárodní společenství mimořádnou pomoc ve výši 1,1 miliardy USD na pomoc při obnově Kyrgyzské republiky. EU na této schůzce dárců na vysoké úrovni oznámila, že poskytne až 117,9 milionů EUR jako finanční pomoc.
- (4) Rada EU pro zahraniční věci ve svých závěrech o Kyrgyzské republice ze dne 26. července 2010 ocenila úsilí nové kyrgyzské vlády ustavit demokratický institucionální rámec a vyzvala Komisi, aby „pokračovala v poskytování pomoci kyrgyzským orgánům při provádění jejich reformního programu, a to včetně nových programů pomoci, a aby přispívala k udržitelnému hospodářskému a sociálnímu rozvoji země“.

³ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

⁴ Postoj Evropského parlamentu z ... 2012 a rozhodnutí Rady z ... 2012.

- (5) Politická a ekonomická podpora EU počínající parlamentní demokracii Kyrgyzské republiky bude politickým signálem silné podpory EU demokratickým reformám ve Střední Asii v souladu s politikou EU vůči této oblasti, která je uvedena ve strategii pro Střední Asii na léta 2007–2013, a prohlášeními vedoucích představitelů EU.
- (6) Proces ekonomických změn a reforem Kyrgyzské republiky je podporován finanční pomocí Mezinárodního měnového fondu (MMF). V červnu 2011 se kyrgyzské orgány dohodly s MMF na tříletém navýšení úvěru na podporu země v hodnotě 66,6 milionu ZPČ.
- (7) EU má v úmyslu Kyrgyzské republice poskytnout rozpočtovou podporu odvětví v rámci finančního nástroje pro rozvojovou spolupráci v celkové výši 33 milionů EUR na období 2011–2013 na podporu reforem v oblasti sociální ochrany, vzdělávání a správy veřejných financí.
- (8) Kyrgyzská republika v roce 2010 požádala o makrofinanční pomoc EU vzhledem ke zhoršující se ekonomické situaci a ekonomickému výhledu.
- (9) Vzhledem k tomu, že i po zohlednění makroekonomické podpory ze strany MMF a Světové banky stále přetrvává deficit financování platební bilance, a s ohledem na zranitelnost platební bilance zahraničního obchodu v souvislosti s vnějšími šoky, která vyžaduje zachování odpovídající úrovně devizových rezerv, je makrofinanční pomoc za stávajících výjimečných okolností považována za vhodnou odpověď na žádost Kyrgyzské republiky. Program makrofinanční pomoci EU Kyrgyzské republice (dále jen „makrofinanční pomoc Unie“) by podpořil hospodářskou stabilizaci země a provádění strukturálních reforem a doplnil by zdroje, které jsou k dispozici v rámci finančního ujednání s MMF.
- (10) Makrofinanční pomoc Unie by neměla pouze doplňovat programy a zdroje MMF a Světové banky, ale měla by rovněž zajistit přidanou hodnotu vyplývající ze zapojení Unie.
- (11) Komise by měla zajistit, aby makrofinanční pomoc Unie byla po právní i obsahové stránce v souladu s opatřeními, která byla přijata v rámci jednotlivých oblastí vnější činnosti, a dalšími příslušnými politikami Unie.
- (12) Specifické cíle makrofinanční pomoci Unie by měly posílit účinnost, transparentnost a odpovědnost v oblasti správy veřejných financí v Kyrgyzské republice. Komise by měla plnění těchto cílů pravidelně sledovat.
- (13) Podmínky spojené s poskytnutím makrofinanční pomoci Unie by měly odrážet hlavní zásady a cíle politiky Unie vůči Kyrgyzské republice.
- (14) S cílem zajistit účinnou ochranu finančních zájmů EU souvisejících s touto makrofinanční pomocí je nezbytné, aby Kyrgyzská republika přijala vhodná opatření v oblasti předcházení podvodům, korupci a jakýmkoli jiným nesrovnalostem souvisejícím s touto pomocí a jejich potírání. Je rovněž nezbytné, aby Komise zajistila odpovídající kontroly a Účetní dvůr odpovídající audity.
- (15) Uvolněním finanční pomoci EU nejsou dotčeny pravomoci rozpočtového orgánu.

- (16) Tuto pomoc by měla řídit Komise. Komise by měla pravidelně informovat Evropský parlament a Hospodářský a finanční výbor o vývoji souvisejícím s makrofinanční pomocí a poskytovat jim příslušné dokumenty, aby tak mohly sledovat provádění tohoto rozhodnutí.
- (17) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto rozhodnutí by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí⁵.
- (18) Podmínky hospodářské politiky, jež budou stanoveny v memorandu o porozumění, budou připojeny k makrofinanční pomoci Unie. V zájmu zajištění jednotných podmínek pro provádění a z důvodů účinnosti by Komise měla být zmocněna k vyjednávání těchto podmínek s kyrgyzskými orgány pod dohledem výboru složeného ze zástupců členských států, jak je stanoveno v nařízení (EU) č. 182/2011. Skutečnost, že výše pomoci je omezena maximální částkou, představuje řádné odůvodnění podle druhé věty čl. 2 odst. 3 nařízení (EU) č. 182/2011, aby se na přijetí memoranda o porozumění vztahoval poradní postup.
- (19) Podle Mezinárodního měnového fondu spadá Kyrgyzská republika do kategorie „rozvíjejících se a rozvojových ekonomik“, podle Světové banky je Kyrgyzská republika součástí skupiny „nízkopříjmových ekonomik“ a „zemí klasifikovaných Mezinárodním sdružením pro rozvoj“, podle UN-OHRLS⁶ spadá Kyrgyzská republika do kategorie „vnitrozemských rozvojových zemí“, podle výboru pro rozvojovou pomoc při OECD patří Kyrgyzská republika na seznam „dalších zemí s nízkými příjmy“. Proto by Kyrgyzská republika měla být považována za rozvojovou zemi ve smyslu článku 208 Smlouvy o fungování EU, což odůvodňuje volbu článku 209 Smlouvy o fungování Evropské unie jako právního základu tohoto rozhodnutí,

PŘIJALY TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Evropská unie poskytne Kyrgyzské republice makrofinanční pomoc v maximální výši 30 milionů EUR s cílem podpořit stabilizaci hospodářství země a pokrýt potřeby v oblasti platební bilance stanovené ve stávajícím programu MMF. Z této částky bude maximálně 15 milionů EUR poskytnuto ve formě úvěrů a maximálně 15 milionů EUR ve formě půjček. Uvolnění navrhované makrofinanční pomoci je vázáno na schválení rozpočtu na rok 2012 rozpočtovým orgánem. Komise je zmocněna vypůjčit si potřebné prostředky jménem Evropské unie, aby mohla financovat úvěrovou část makrofinanční pomoci Unie. Úvěr bude mít maximální dobu splatnosti 15 let.
2. Uvolnění finanční pomoci Unie řídí Komise způsobem, který je v souladu s dohodami nebo ujednáními uzavřenými mezi MMF a Kyrgyzskou republikou a s hlavními zásadami a cíli ekonomických reforem stanovených v dohodě o partnerství a spolupráci mezi Kyrgyzskou

⁵ Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

⁶ Úřad vysokého zástupce OSN pro nejméně rozvinuté země, vnitrozemské rozvojové země a malé ostrovní rozvojové státy.

republikou a EU a strategii pro Střední Asii na období 2007–2013. Komise pravidelně informuje Evropský parlament a Hospodářský a finanční výbor o vývoji v oblasti řízení finanční pomoci a poskytuje jim příslušné dokumenty.

3. Finanční pomoc Evropské unie je k dispozici po dobu dvou let od prvního dne po vstupu memoranda o porozumění uvedeného v čl. 2 odst. 1 v platnost.

Článek 2

1. Komise se zmocňuje vyjednat v souladu s poradním postupem podle čl. 6 odst. 2 s orgány Kyrgyzské republiky podmínky v oblasti hospodářské politiky a finanční podmínky spojené s makrofinanční pomocí Evropské unie, jež budou stanoveny v memorandu o porozumění, které bude obsahovat časový rámec pro jejich splnění (dále jen „memorandum o porozumění“). Podmínky v oblasti hospodářské politiky a finanční podmínky stanovené v memorandu o porozumění musí být v souladu s dohodami nebo ujednáními uvedenými v čl. 1 odst. 3. Tyto podmínky mají zejména posílit účinnost a transparentnost pomoci a odpovědnost za ni, včetně systémů správy veřejných financí v Kyrgyzské republice. Komise pravidelně sleduje pokrok při plnění těchto cílů. Podrobné finanční podmínky pomoci se stanoví v grantových dohodách a smlouvách o úvěru uzavřených mezi Komisí a Kyrgyzskou republikou.
2. Během provádění makrofinanční pomoci Evropské unie sleduje Komise spolehlivost finančních ujednání, správních postupů a mechanismů vnitřní a vnější kontroly Kyrgyzské republiky, které se na tuto pomoc vztahují, a dodržování dohodnutého časového rámce.
3. Komise pravidelně ověřuje, zda je hospodářská politika Kyrgyzské republiky v souladu s cíli makrofinanční pomoci Unie a zda jsou uspokojivě plněny dohodnuté podmínky v oblasti hospodářské politiky. Komise přitom postupuje v úzké koordinaci s MMF a Světovou bankou a v případě potřeby s Hospodářským a finančním výborem.

Článek 3

1. Za předpokladu splnění podmínek stanovených v odstavci 2 poskytne Komise finanční pomoc Evropské unie Kyrgyzské republice ve dvou splátkách, přičemž každá splátka bude sestávat z úvěrové a grantové části. Výše obou splátek bude stanovena v memorandu o porozumění.
2. Komise rozhodne o uvolnění splátek na základě uspokojivého plnění podmínek v oblasti hospodářské politiky dohodnutých v memorandu o porozumění. K čerpání druhé splátky nedojde dříve než po třech měsících od uvolnění první splátky.
3. Finanční prostředky Evropské unie budou připsány na účet Národní bance Kyrgyzské republiky. S výhradou ustanovení sjednaných v memorandu o porozumění, včetně potvrzení o zbývajících rozpočtových finančních potřebách, mohou být finanční prostředky Unie převedeny Ministerstvu financí Kyrgyzské republiky jako konečnému příjemci.

Článek 4

1. Výpůjční a úvěrové operace týkající se úvěrové části pomoci Evropské unie se provedou v eurech se stejným dnem připsání a Evropské unie se nesmí týkat změna splatnosti, žádné riziko směnných kurzů nebo riziko úrokových sazeb ani žádné jiné obchodní riziko.
2. Komise přijme na žádost Kyrgyzské republiky potřebná opatření s cílem zajistit, aby do podmínek úvěru byla zahrnuta doložka o předčasném splacení a aby byla spojena s odpovídající doložkou v podmínkách výpůjčních operací.
3. Na žádost Kyrgyzské republiky, a pokud okolnosti umožní snížení úrokové sazby úvěru, může Komise zcela nebo částečně refinancovat svůj původní úvěr nebo restrukturalizovat odpovídající finanční podmínky. Refinanční nebo restrukturalizační operace se uskuteční v souladu s podmínkami stanovenými v odstavci 1 a nesmí vést k prodloužení průměrné splatnosti dotyčného úvěru nebo zvýšení částky nesplacené jistiny ke dni refinancování nebo restrukturalizace.
4. Veškeré náklady vzniklé Evropské unii v souvislosti s výpůjčními a úvěrovými operacemi podle tohoto rozhodnutí hradí Kyrgyzská republika.
5. O vývoji operací uvedených v odstavcích 2 a 3 je informován Evropský parlament a Hospodářský a finanční výbor.

Článek 5

Finanční pomoc Evropské unie se provádí v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství⁷, a jeho prováděcími pravidly. V memorandu o porozumění, smlouvě o úvěru a grantové dohodě, které budou dojednány s orgány Kyrgyzské republiky musí být stanovena zejména příslušná opatření v zájmu předcházení podvodům, korupci a jiným nesrovnalostem souvisejícím s touto pomocí a jejich potírání. V zájmu zajištění větší transparentnosti správy a čerpání finančních prostředků stanoví memorandum o porozumění, smlouva o úvěru a grantová dohoda rovněž možnost kontrol, včetně kontrol a inspekcí na místě, ze strany Komise, a to i Evropského úřadu pro boj proti podvodům. Kromě toho tyto dokumenty stanoví i možnost provádění auditů, včetně případných auditů na místě, ze strany Účetního dvora.

Článek 6

1. Komisi je nápomocen výbor. Jedná se o výbor ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

⁷ Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES, Euratom) č. 1995/2006 (Úř. věst. L 390, 30.12.2006, s. 1).

Článek 7

1. Komise každý rok do 30. června předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění tohoto rozhodnutí v předchozím roce, včetně vyhodnocení. Zpráva uvádí souvislost mezi podmínkami hospodářské politiky stanovenými v memorandu o porozumění, průběžnými výsledky Kyrgyzské republiky v hospodářské a rozpočtové oblasti a rozhodnutími Komise o uvolnění splátek pomoci.
2. Do dvou let po uplynutí doby pro poskytnutí půjčky uvedené v čl. 1 odst. 4 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o hodnocení *ex post*.

Článek 8

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne [...].

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

- 1.1. Název návrhu/podnětu
- 1.2. Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB
- 1.3. Povaha návrhu/podnětu
- 1.4. Cíle
- 1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu
- 1.6. Doba trvání akce a finanční dopad
- 1.7. Předpokládaný způsob řízení

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

- 2.1. Pravidla pro oblasti sledování a podávání zpráv
- 2.2. Systém řízení a kontroly
- 2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

- 3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové linie
- 3.2. Odhadovaný dopad na výdaje
 - 3.2.1. *Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje*
 - 3.2.2. *Odhadovaný dopad na operační prostředky*
 - 3.2.3. *Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy*
 - 3.2.4. *Soulad se stávajícím víceletým finančním rámcem*
 - 3.2.5. *Příspěvky třetích stran*
- 3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o poskytnutí makrofinanční pomoci Kyrgyzské republice

1.2. Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB⁸

Oblast politiky: Hlava 01 – Hospodářské a finanční záležitosti

Aktivita: 03 – Mezinárodní hospodářské a finanční záležitosti

1.3. Povaha návrhu/podnětu

X Návrh/podnět se týká **nové akce**

☐ Návrh/podnět se týká **nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci**⁹

☐ Návrh/podnět se týká **prodloužení stávající akce**

☐ Návrh/podnět se týká **akce přesměrované na jinou akci**

1.4. Cíle

1.4.1. Víceleté strategické cíle Komise sledované návrhem/podnětem

„Podporovat prosperitu i za hranicemi EU“

Mezi nejdůležitější činnost spadající do oblasti pravomoci GŘ ECFIN patří:

Rozvoj, sledování a provádění makrofinanční pomoci pro partnerské třetí země ve spolupráci s příslušnými mezinárodními finančními institucemi.

1.4.2. Specifické cíle a příslušné aktivity ABM/ABB

Specifický cíl č. 3. „Poskytování makrofinanční pomoci třetím zemím při řešení krizových potíží v souvislosti s platební bilancí a obnovením udržitelnosti vnějšího zadlužení“

Příslušné aktivity ABM/ABB: Mezinárodní hospodářské a finanční vztahy, globální správa a řízení.

⁸ ABM: řízení podle činností (Activity-Based Management) – ABB: sestavování rozpočtu podle činností (Activity-Based Budgeting).

⁹ Uvedené v čl. 49 odst. 6 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

1.4.3. *Očekávané výsledky a dopady*

Navrhovaná pomoc se skládá z úvěru EU ve výši 15 milionů EUR a grantu v maximální výši 15 milionů EUR ve prospěch Kyrgyzské republiky (přičemž grant bude financován ze souhrnného rozpočtu) s cílem přispět k udržitelnějšímu rovnovážnému stavu platební bilance. Jak úvěrová, tak grantová složka pomoci bude vyplacena ve dvou splátkách. Pomoc pomůže zemi překonat hospodářské a sociální obtíže, se kterými se potýká v důsledku etnického a politického násilí a globální finanční krize. Bude rovněž podporovat strukturální reformy, jejichž cílem je zvyšování udržitelného ekonomického růstu a zlepšení správy veřejných financí.

Hodnocení *ex ante* (viz pracovní dokument útvarů Komise, který doprovází návrh Komise) bylo provedeno útvary Komise v září–říjnu 2011. Dospělo k závěru, že poskytnutí makrofinanční pomoci EU je odůvodněno.

1.4.4. *Ukazatele výsledků a dopadů*

Orgány, zejména Ministerstvo financí Kyrgyzské republiky, budou muset podávat útvarům Komise pravidelné zprávy o řadě ukazatelů. Před čerpáním druhé splátky pomoci rovněž poskytnou podrobnou zprávu o dodržování dohodnutých podmínek politik.

Útvary Komise budou sledovat správu veřejných financí i po provedení operačního hodnocení finančních okruhů a správních postupů, které bude provedeno v Kyrgyzské republice v rámci přípravy na tuto operaci. Delegace Evropské unie v Kyrgyzské republice bude také podávat pravidelné zprávy o záležitostech, které souvisí se sledováním pomoci. Útvary Komise budou nadále úzce spolupracovat s MMF a Světovou bankou, aby využily jejich poznatků z probíhajících činností v Kyrgyzské republice.

Stávající operace bude předmětem následného hodnocení během dvou let po ukončení prováděcího období.

V navrhovaném rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady se počítá s výroční zprávou Radě a Evropskému parlamentu, která bude obsahovat posouzení provádění této pomoci.

1.5. **Odůvodnění návrhu/podnětu**

1.5.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu*

Čerpání pomoci bude podmíněno uspokojivými výsledky při provádění stávající tříleté dohody schválené Kyrgyzskou republikou a MMF v rámci navýšení úvěru MMF. Kromě toho se Komise s kyrgyzskými orgány dohodne na řadě specifických podmínek politik, které budou muset být splněny před uvolněním druhé splátky Komisí. Tato opatření politik budou slučitelná s dohodami uzavřenými Kyrgyzskou republikou s MMF. Před uvolněním pomoci ověří útvary Komise ve spolupráci s vnitrostátními orgány, zda byly splněny podmínky politik.

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení EU

Kyrgyzská republika je v dané oblasti země, která se zavázala k demokratickým reformám. Tím, že se zemi dostane pomoci, aby překonala ekonomický šok způsobený celosvětovou recesí a konfliktem mezi etniky, navrhovaná makrofinanční pomoc přispěje k prosazování makroekonomické stability, ekonomických reforem a politického pokroku v zemi. Doplněním zdrojů daných k dispozici mezinárodními finančními institucemi, EU a dalšími dárci přispívá pomoc k celkové účinnosti balíčku finanční podpory, který byl dohodnut mezinárodním dárcovským společenstvím následně po krizi.

Kromě finančního dopadu makrofinanční pomoci posílí navrhovaný program reformní závazky vlády a její úsilí o užší vztahy s EU. Tohoto výsledku lze dosáhnout mimo jiné díky vhodným podmínkám pro čerpání pomoci. V širších souvislostech bude program signálem pro další země v této oblasti, že EU je připravena podpořit v době hospodářských potíží země jako Kyrgyzská republika, které se vydávají na zřetelnou cestu směrem k demokratizaci a politickým reformám.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Poslední externí hodnocení programů makrofinanční pomoci ukazují, že postup výběru omezeného počtu klíčových strukturálních reforem byl úspěšný a doporučují v této praxi pokračovat společně s vhodným sledováním a úzkým politickým dialogem udržovaným v průběhu celého prováděcího období pomoci.

1.5.4. Provázanost a možná synergie s dalšími relevantními nástroji

EU patřila na dárcovské konferenci v červenci 2010 mezi nejvýznamnější dárce a přislíbila 117,9 milionu EUR na podporu v řadě kritických oblastí. Část těchto závazků spadá do oblasti nástrojů pro případ nouze (např. nástroj stability (IfS) a humanitární pomoc ECHO). Jiná část pochází většinou z prostředků finančního nástroje pro rozvojovou spolupráci a alokací v rámci několika tematických rozpočtových linií a sestává z navýšení a urychlení čerpání v rámci již schválených programů/projektů. Pomoc se zaměřuje zejména na rozvoj venkova a odvětví zemědělství, odvětví školství, sociální zabezpečení a právní reformy. Podpora poskytovaná v rámci finančního nástroje pro rozvojovou spolupráci zahrnuje program podpory odvětvových politik na období 2011–2013 v hodnotě 33 milionů EUR na podporu reforem v oblasti sociální ochrany, vzdělávání a správy veřejných financí. Klíčovou přidanou hodnotou makrofinanční pomoci ve srovnání s ostatními nástroji EU by byla pomoc při vytváření stabilního makroekonomického rámce, včetně podpory udržitelné platební bilance a stavu rozpočtu a vhodného rámce pro strukturální reformy.

Makrofinanční pomoc neposkytuje běžnou finanční podporu a jejím cílem není ani podpořit ekonomický a sociální rozvoj přijímajících zemí. Makrofinanční pomoc bude ukončena, jakmile se situace v oblasti vnějšího financování země stane opět udržitelnou. Poté by měly být používány běžné nástroje podpory spolupráce EU, zejména přímá rozpočtová podpora poskytovaná v rámci nástroje pro rozvojovou spolupráci.

Makrofinanční pomoc má také doplňovat intervence mezinárodních finančních institucí, zejména programy změn a reforem podporované MMF. Makrofinanční pomoc je uvolněna, pouze pokud jsou splněny podmínky hospodářské a finanční politiky.

1.6. Doba trvání akce a finanční dopad

☒ **Časově omezený návrh/podnět**

- ☒ Návrh/podnět platný: po dobu 2 let od vstupu v platnost memoranda o porozumění, jak je uvedeno v čl. 1 odst. 4 navrhovaného rozhodnutí.
- ☒ Finanční dopad od roku 2012 do roku 2014 (prostředky pro záruční fond a hodnocení *ex post*)

☐ **Časově neomezený návrh/podnět**

- Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,
- poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob řízení¹⁰

☒ **Přímé centralizované řízení Komisí**

☐ **Nepřímé centralizované řízení**, při kterém jsou úkoly plnění rozpočtu svěřeny:

- ☐ výkonným agenturám
- ☐ subjektům zřízeným Společenstvími¹¹
- ☐ vnitrostátním veřejnoprávním subjektům / subjektům pověřeným výkonem veřejné služby
- ☐ osobám pověřeným prováděním zvláštních opatření podle hlavy V Smlouvy o Evropské unii a označeným v příslušném základním právním aktu ve smyslu článku 49 finančního nařízení

☐ **Sdílené řízení** s členskými státy

☐ **Decentralizované řízení** s třetími zeměmi

☐ **Společné řízení** s mezinárodními organizacemi (*upřesněte*)

¹⁰ Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

¹¹ Uvedené v článku 185 finančního nařízení.

Poznámky

V rámci sledování pomoci bude probíhat aktivní spolupráce s ústředím ESVČ a delegacemi EU.

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Pomoc má makrofinanční povahu a je navržena tak, aby byla slučitelná s ekonomickým programem podporovaným MMF. Útvary Komise budou sledovat pokrok při provádění dohody o navýšeném úvěru a zvláštních reformních opatření, která budou s kyrgyzskými orgány sjednána v memorandu o porozumění. Vnitrostátní orgány, jmenovitě ministerstvo financí, bude čtvrtletně podávat útvarům Komise zprávy o souboru ukazatelů a před čerpáním druhé splátky poskytne obsáhlou zprávu o plnění stanovených podmínek.

Útvary Komise budou sledovat správu veřejných financí i po provedení operačního hodnocení finančních okruhů a správních postupů, které bude provedeno v Kyrgyzské republice v rámci přípravy na tuto operaci. Delegace Evropské unie v Kyrgyzské republice bude také podávat pravidelné zprávy o záležitostech, které souvisí se sledováním pomoci. Útvary Komise budou úzce spolupracovat s MMF a se Světovou bankou, aby využily jejich poznatků z činností, které provádějí v Kyrgyzské republice.

V navrhovaném rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady se počítá s výroční zprávou Radě a Evropskému parlamentu, která bude obsahovat posouzení provádění této pomoci. Kromě toho se předpokládá, že během dvou let po uplynutí prováděcího období uskuteční útvary Komise nebo řádně zmocnění zástupci Komise nezávislé následné vyhodnocení pomoci.

2.2. Systém řízení a kontroly

2.2.1. Zjištěná rizika

S prováděním této makrofinanční pomoci je spojeno fiduciární a politické riziko.

Existuje riziko, že makrofinanční pomoc, která není určena na konkrétní výdaje (např. na rozdíl od projektového financování), by mohla být použita podvodným způsobem. Obecně se toto riziko váže na takové faktory, jako je nezávislost centrální banky, kvalita systémů řízení a správních postupů, kontrolní a dozorové funkce ve finančních okruzích, bezpečnost IT systémů a odpovídající kapacity vnitřního a vnějšího auditu.

Pokud jde o politická rizika, hlavním předpokladem je, že vláda Kyrgyzské republiky bude i nadále odhodlána k fiskální korekci a dodržování dohody s MMF. Toto bude hodnoceno na základě pravidelného sledování výkonnostních ukazatelů a strukturálních měřítek ze strany MMF. Existuje však riziko, že vláda Kyrgyzské republiky nedodrží podmínky programu MMF, protože se ukáže, že dosáhnout programových cílů je těžší, než se očekávalo, a protože se mohou změnit politické podmínky v zemi. Kyrgyzská republika rovněž zůstává zranitelná z důvodu negativních změn v obchodní oblasti vyplývajících z případných vnějších šoků. Přesto orgány dosud projevily silnou vůli spolupracovat s mezinárodními finančními

institucemi, aby realizovaly program reforem. Dobré prokazatelné výsledky v rámci předchozí krátkodobé operace MMF v Kyrgyzstánu jsou v tomto ohledu dobrým znamením.

Další rizika se týkají možného opětovného vzniku napětí mezi etniky a politické nestability. Dne 30. října 2011 se v zemi konaly prezidentské volby, které proběhly pokojně a kterých se účastnila mezinárodní pozorovatelská mise. Politická rizika je možné zvládnout vzhledem k nedávné působivé snaze kyrgyzských orgánů ustavit legitimní demokratické instituce.

2.2.2. Předpokládané metody kontroly

Za ověřování, kontrolu a audit makrofinanční pomoci bude odpovídat Komise, včetně Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), a Evropský účetní dvůr.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Útvary Komise zavedly ve všech třetích zemích, které využívají makrofinanční pomoc Evropské unie, program operačního posouzení finančních okruhů a administrativních postupů, aby byly splněny požadavky finančního nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství. V úvahu jsou brány rovněž závěry dostupných posouzení ochranných opatření a dalších relevantních zpráv MMF a Světové banky.

Útvary Komise v Kyrgyzské republice provedou s podporou řádně pověřených externích odborníků operační posouzení finančních okruhů a správních postupů na ministerstvu financí a v centrální bance. Tato kontrola se bude týkat mimo jiné struktury a organizace řízení, řízení a kontroly finančních prostředků, bezpečnosti systémů IT, kapacity interního a externího auditu a nezávislosti centrální banky.

Navrhovaný právní základ pro makrofinanční pomoc Kyrgyzské republice zahrnuje ustanovení o opatřeních k předcházení podvodům. Tato opatření budou dále rozvedena v memorandu o porozumění. Předpokládá se, že pomoc bude vázána řadou konkrétních podmínek politik, zvláště v oblasti správy veřejných financí, aby se zvýšila účinnost, transparentnost a odpovědnost.

Kromě toho Komise hodlá zdůrazňovat reformy správy veřejných financí v podmínkách politik, které se vážou k této operaci.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové linie

- Stávající výdajové rozpočtové linie

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová linie	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo [Název.....]		zemí ESVO ¹³	kandidátsk ých zemí ¹⁴	třetích zemí	ve smyslu čl. 18 odst. 1 písm. aa) finančního nařízení
4	01 03 02 Makroekonomická pomoc	RP	NE	NE	NE	NE
4	01 04 01 14 Poskytování prostředků pro záruční fond	RP	NE	NE	NE	NE

Záručnímu fondu pro vnější vztahy musí být poskytnuty prostředky podle nařízení o fondu, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s tímto nařízením úvěry vycházejí z nesplacené částky na konci roku. Výše prostředků je vypočítána na počátku roku „n“ jako rozdíl mezi cílovou částkou a hodnotou čistých aktiv fondu na konci roku „n-1“. Tato výše prostředků je v roce „n“ převedena do předběžného rozpočtu na rok „n+1“ a vyplacena v jedné operaci na počátku roku „n+1“ z položky „Poskytování prostředků pro záruční fond“ (rozpočtová linie 01 04 01 14). V důsledku toho se pro účely výpočtu prostředků fondu v cílové částce na konci roku „n-1“ zohledňuje 9 % (nejvýše 1,35 milionu EUR) skutečně vyčerpané částky.

Položka rozpočtu („p.m.“) odpovídající rozpočtové záruce za úvěr (15 milionů EUR) bude aktivována pouze tehdy, bude-li skutečně požadováno zaplacení záruky. Předpokládá se, že zaplacení rozpočtové záruky nebude požadováno.

- Nové rozpočtové linie, jejichž vytvoření se požaduje: nepožaduje se.

¹² RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

¹³ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

¹⁴ Kandidátské země a případně potenciální kandidátské země západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný dopad na výdaje

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje

v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce:	4	EU jako globální partner
---	----------	--------------------------

GŘ: ECFIN			Rok N ¹⁵	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	... vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			CELKEM
• Operační prostředky										
Číslo rozpočtové linie: 01 03 02	Závazky	(1)	15							15
	Platby	(2)	15							15
Číslo rozpočtové linie: 01 04 01 14	Závazky	(1a)			1,35					1,35
	Platby	(2a)			1,35					1,35
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ¹⁶										
Číslo rozpočtové linie: 01 03 02	Závazky	(3)	0,03		0,15					0,18
	Platby	(3a)	0,03		0,15					0,18
CELKEM Prostředky pro GŘ ECFIN	Závazky	=1+1a +3	15,03		1,50					16,53
	Platby	=2+2a +3a	15,03		1,50					16,53

¹⁵ Rokem N se rozumí rok, kdy se návrh/podnět začíná provádět (2012).

¹⁶ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé linie „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

• Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)								
	Platby	(5)								
• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM		(6)								
CELKEM Prostředky z OKRUHU 4 víceletého finančního rámce	Závazky	=4+ 6	15,03		1,50					16,53
	Platby	=5+ 6	15,03		1,50					16,53

Okruh víceletého finančního rámce:	5	„Správní výdaje“						
---	----------	-------------------------	--	--	--	--	--	--

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	... vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			CELKEM
GŘ: ECFIN									
• Lidské zdroje		0,038	0,013	0,013					0,064
• Ostatní správní výdaje		0,025	0,005	0,010					0,040
Prostředky pro GŘ ECFIN CELKEM	Prostředky	0,063	0,018	0,023					0,104

CELKEM Prostředky z OKRUHU 5 víceletého finančního rámce	(Závazky = platby celkem) celkem	0,063	0,018	0,023					0,104
---	-------------------------------------	-------	-------	-------	--	--	--	--	--------------

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

		Rok N ¹⁷	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	... vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			CELKEM
CELKEM Prostředky z OKRUHU 1 až 5 víceletého finančního rámce	Závazky	15,093	0,018	1,523					16,634
	Platby	15,093	0,018	1,523					16,634

¹⁷ Rokem N se rozumí rok, kdy se návrh/podnět začíná provádět.

3.2.2. Odhadovaný dopad na operační prostředky

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků
- X Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

Druh výstupu			Rok N		Rok N+1		Rok N+2		Rok N+3		... vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)						CELKEM	
	VÝSTUPY																	
	Druh výstupu ¹⁸	Průměrné náklady výstupu	Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Celkový počet výstupů	Celkem Náklady
SPECIFICKÝ CÍL Č. 1 ¹⁹ ...																		
výstup	Uvolnění plateb	7,5	2	15													2	15
výstup	Operační hodnocení	0,03	1	0,03													1	0,03
výstup	Následné hodnocení	0,15					1	0,15									1	0,15
výstup	Prostředky záručního fondu	1,35					1	1,35									1	1,35
Přisoučet za specifický cíl č. 1			3	15,03			2	1,50									5	16,53
CELKEM NÁKLADY			3	15,03			2	1,50									5	16,53

¹⁸ Výstupy se rozumí dodávané produkty a služby, které mají být dodány (např.: počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).
¹⁹ Popsaný v části 1.4.2. „Specifické cíle...“.

3.2.3. Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy

3.2.3.1. Shrnutí

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití správních prostředků
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití správních prostředků, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

	Rok N ²⁰	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	... vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)	CELKE M
--	------------------------	------------	------------	------------	--	------------

OKRUH 5 víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje	0,038	0,013	0,013					0,064
Ostatní správní výdaje	0,025	0,005	0,010					0,040
Mezisoučet za OKRUH 5 víceletého finančního rámce	0,063	0,018	0,023					0,104

Mimo OKRUH 5²¹ víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje								
Ostatní výdaje správní povahy								
Mezisoučet Mimo OKRUH 5 víceletého finančního rámce								

CELKEM	0,063	0,018	0,023					
---------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--	--

²⁰

Rokem N se rozumí rok, kdy se návrh/podnět začíná provádět.

²¹

Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé linie „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.3.2. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v celých číslech (nebo zaokrouhlete nejvýše na 1 desetinné místo)

	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	... vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)		
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)							
XX 01 01 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	0,3	0,1	0,1				
XX 01 01 02 (při delegacích)							
XX 01 05 01 (v nepřímém výzkumu)							
10 01 05 01 (v přímém výzkumu)							
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE) ²²							
XX 01 02 01 (SZ, ZAP, VNO z celkového rámce)							
XX 01 02 02 (SZ, ZAP, MOD, MZ a VNO při delegacích)							
XX 01 04 <i>yy</i> ²³	– v ústředí ²⁴						
	– při delegacích						
XX 01 05 02 (SZ, ZAP, VNO v nepřímém výzkumu)							
10 01 05 02 (SZ, ZAP, VNO v přímém výzkumu)							
Jiné rozpočtové linie (upřesněte)							
CELKEM	0,3	0,1	0,1				

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GR, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeořazeny v rámci GR, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GR poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Náklady na zaměstnance jsou odhadovány na základě 30 % ročních výdajů na úředníky v platové třídě AD5–AD12.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	Připravit memorandum o porozumění, smlouvy o úvěrech a grantové dohody, jednání s orgány a mezinárodními finančními institucemi, jednání s externími odborníky na operační hodnocení a hodnocení ex post, provádění kontrolních misí a vypracování zpráv útvarů Komise, příprava postupů Komise souvisejících s řízením pomoci.
--------------------------------	---

²² SZ = smluvní zaměstnanec; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník.

²³ Dílčí strop na externí pracovníky z operačních prostředků (bývalé linie „BA“).

²⁴ V podstatě na strukturální fondy, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský rybářský fond.

Externí zaměstnanci	
---------------------	--

3.2.4. *Soulad se stávajícím víceletým finančním rámcem*

- ☒ Návrh/podnět je v souladu se stávajícím víceletým finančním rámcem.
- ☐ Návrh/podnět si vyžádá úpravu příslušného okruhu víceletého finančního rámce.
- ☐ Návrh/podnět vyžaduje účast nástroje pružnosti nebo změnu víceletého finančního rámce²⁵.

3.2.5. *Příspěvky třetích stran*

- Návrh/podnět nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.

3.3. **Odhadovaný dopad na příjmy**

- ☒ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- ☐ Návrh/podnět má tento finanční dopad:
 - ☐ dopad na vlastní zdroje
 - ☐ dopad na různé příjmy

²⁵ Viz body 19 a 24 interinstitucionální dohody.